

Svar (9/2 01)

Fødevarerministeren (Ritt Bjerregaard):

Jeg har med henblik på besvarelse af det stillede spørgsmål indhentet en udtalelse fra formanden for Udvalget til Bevarelse af Genressourcer hos Danske Husdyr seniorrådgiver, Ph. D., cand. agro. Frank Vigh-Larsen, hvortil jeg kan henholde mig.

»Der henvises til »Redegørelse om Genressourceudvalgets arbejde, februar 2000« hvor forholdene omkring Jysk Kvæg, herunder Karl Niensens besætning, er detaljeret beskrevet.

Heraf fremgår det bl.a.: »Karl Niensens besætning blev grundlagt i 1969 på to kvier, som ifølge Karl Nielsen var af jysk afstamning. Hollænderen Nimbus blev brugt i besætningen i 1970, og herefter brugtes tyre af egen afstamning indtil 1984, hvor tyren »Valdemar« fra Chresten Westergaard (denne tyr er også stamfader til dele af besætningen på Oregaard, se bilag 8 og 9) blev benyttet (bilag 16 og 12), og efter Karl Niensens egne oplysninger blev far til alle kalve født i 1985. Senere købte Karl Nielsen også en ko hos Chresten Westergaard. Karl Nielsen har hele tiden udvalgt efter en type af gråbroget Jysk Kvæg som svarer til hans »ideal« af Jysk Kvæg.«

Da Genressourceudvalget godkendte Karl Niensens besætning i 1986 må det således antages, at besætningen indeholdt betydelige andele af gener fra Jysk Kvæg.«

Spm. nr. S 1478

Til fødevarerministeren (1/2 01) af:

Kaj Stilling (SF):

»Kan ministeren give en faglig og videnskabelig begrundelse for, at GRU i 1986 anerkendte og baserede sit bevaringsarbejde for Kvæg af Jysk Race på en besætning, der bestod overvejende af hollandske samt nogle få racemæssigt halvt hollandske dyr?«

Svar (9/2 01)

Fødevarerministeren (Ritt Bjerregaard):

Jeg har med henblik på besvarelse af det stillede spørgsmål indhentet en udtalelse fra formanden for Udvalget til Bevarelse af Genressourcer hos Danske Husdyr seniorrådgiver, Ph. D., cand.

agro. Frank Vigh-Larsen, hvortil jeg kan henholde mig.

»Der henvises til »Redegørelse om Genressourceudvalgets arbejde, februar 2000« hvor forholdene omkring bevaringsarbejdet generelt og Jysk Kvæg specielt er detaljeret beskrevet.

Det fremgår heraf, at Genressourceudvalget i hele sin eksistensperiode ihærdigt har forsøgt at inddrage alle avlere af Jysk Kvæg i bevaringsarbejdet med racen. Enkelte avlere har imidlertid ikke ønsket at samarbejde med Genressourceudvalget på de givne vilkår. Ifølge Udvalgets vedtægter er det Genressourceudvalgets formål at »medvirke til bevarelse af genressourcer hos danske husdyr«, og man har derfor samarbejdet med de avlere, der ønskede at samarbejde, og som havde dyr, der antages at have genandele af de gamle danske racer.

For så vidt angår Jysk kvæg, havde Genressourceudvalget i 1986 kun kendskab til besætningen hos Chr. Westergaard med ca. 30 dyr, besætningen hos Stig Benzons, Lyø, med ca. 15 dyr, og besætningen hos Karl Nielsen, Vesterbølle, med ca. 10 dyr. Besætningerne hos Stig Benzons og Karl Nielsen var begge delvis af samme afstamning som besætningen hos Chr. Westergaard, bl.a. via tyren Valdemar, som havde været benyttet som avlstyr i alle 3 besætninger.

Chr. Westergaard havde i begyndelsen af 1950-erne – mod sin vilje – fået indkrydset lidt hollandsk blod i sin besætning, men dette var senere forsøgt elimineret, ved at han i årene fra 1962-1968 havde benyttet 3 avlstyre indkøbt fra den sidste opdrætter af *stambogsført* jysk kvæg – P. M. Petersen, Mågården, Bjerringbro.

Hvad angår besætningen fra Karl Nielsen, er der i svaret på spørgsmål S1477 redegjort for, hvordan fortrængningen af det oprindelige islet af Hollandsk kvæg kan være sket.

For så vidt angår de dyr fra Stig Benzons besætning, som var indkøbt fra andre besætninger end Chr. Westergaards, har Genressourceudvalget ikke kendskab til *dokumentation* for, at de nedstammede fra racerent jysk kvæg.

Genressourceudvalgets daværende kvæg-avlsekspert, Forsøgsleder Ejnar Nielsen, vurderede imidlertid hvert enkelt dyr i *alle* tre besætninger, inden det blev godkendt. Det skal understreges, at der ikke foreligger *dokumentation* for nogle af disse dyrs afstammingsforhold i form af officielt godkendte stamtavler. Resultatet blev en population som varierede betydeligt i såvel størrelse som type, men som efter alle tilgængelige oplysninger må formodes at være i besid-